

Poeme de C. ARGINTARU

IULIE

Pe aburii vremii picură zăpucul
Adulmecând norii din zări de văpaie,
În vârf de cârstată se sbeagueie vara
Risipind în larguri un miros de ploaie.

Cumpăna fântânii scârțâie greoaie,
Prinde 'n cioc găleata plină de răcoare,
O varsă prin jghiaburi s'astâmpere setea
La cirezi de vite prinse în dogoare.

Subt un nuc amiaza lenevește 'n umbră,
Trupul i-l cuprinde umeda polată ;
Pe tarlale vine un bușneag de ceață
Acoperind câmpul cu o neagră pată.

Un fulger de foc, scăpărat din cer,
Aruncă cu trăsnet gheața 'n gogoloaie
Lovind pălîmaș firea peste umeri
Cu clăbuci de apă — bolboroși șiroaie.

CRĂȘMA

Sunt ca o femeie frumoasă :
 cine mă vede
 mă 'njură
 pentrucă mă dorește ;
 sunt ca iadul :
 toți îl blestemă
 știind — din faptele lor —
 că după moarte
 acolo vor ajunge, —
 și sunt atât de rea
 că numai eu pot alina durerea.

O dragoste trăită
 sub acoperământul meu
 nu se uită niciodată.

La mine,
 în „casa dracului“,
 se pun la cale fapte dumnezeiești :
 clădiri de biserici,
 de poduri,
 de fântâni
 și alte lucruri bune,
 pentrucă jaful și crima
 din pragul meu pornesc.

Eu știu lua mințile la oameni;
 înebunindu-i,
 ei înțeleg mai bine mila aproapelui.

De mă veți dărâma azi
 mă veți ridica mâine,
 mai mândră
 și mai încăpătoare.

Eu sunt altarul vostru, —
 la umbra mea trăiește și celălalt.

ADĂPOST

Un vrej de dor s'a 'ntins în lanul unei vieți
 Impodobind cu muguri o brazdă de iubire
 Și-a prins să crească lacom o făptură nouă
 Din florile topite 'n plină zămislire.

Iar bobul de ființă s'a 'ngânat cu sborul
 Cocorilor plecați în toamnele bogate,
 Lăstarii tineri au devenit nuele
 În trupul tău lunatic cu visuri turburate.

O suliță de soare te-a lovit în creștet
 Luminându-ți calea spre tainicul meu rost
 Și raze de speranțe îngropând în suflet
 Făptura ta în mine găsi un adăpost.

IN RĂSCRUCI DE VEAC

În rugul timpului încolăcit pe ani
 Te cauț răsvrătit ca un supus vasal,
 În zarea de clocot topită 'n ămurg
 Te văd aburind pe-o muche de val.

Trecând din hoțarul vremii ce se duce
 Alunec în gând un crâmpei de dor,
 Murmur leturghia dragostei trăite
 În șuvoi de patimi pe-o clină de nor.

Aștept cu 'ndurare, în răscruci de veac,
 Duhul revenirii în ostrov de cânt,
 Să facem altar din ruga iubirii
 Crescută'n bujori subt gene de vânt.

NUCUL

Subt rădăcina mea o piatră zace
ca trupul să-mi crească puternic în văzduh.

Cu crengile polată în țărână
și vârful îndemnând spre nori
întind brațele să cuprind zarea.

Când frunza mea își varsă colțul
priebegii cucii îmi sunt tovarăși
și ciugulindu-mi mugurii
vestesc primăvara.

În amezile dogoritoare
vin cu toții-subt desişul meu
să-și răcorească sufletul.

În nopțile cu lună
dragostea soarbe lacom
amarul sănătos al frunzelor mele.

Toamna, fete cu piept de borangic
și flăcăi cu mustața 'n pârg,
îmi strâng rodul pentru sfintele sărbători.

Un plai fără mine
e ca o biserică fără clopot.

TRUPUL LUI CRISTOS

S'a rălăcit vara prin văi
 Ca un copil intrat în rai,
 În spicile de grâu s'a copt
 Trupul lui Christos în plai.

Pe moșul de porumb s'alină
 Speranța omului sărac,
 Crescută'n brazdele vieții,
 Culeasă'n pulbere de veac.

Cade câmpul peste sate University Library Cluj
 Cu șirurile de cârslăți, —
 Nu mai sunt cosașii veseli
 Cum erau în alte dăți!

DRAGOSTEA DE ERI

Vara s'a oprit în crâng
 Să bea apă dintr'o gărlă,
 Seara duce'n pragul lunii
 Voia bună dela târlă.

Toamnă vine peste rugi
 Ruginindu-i în aramă,
 Murele lucesc de rouă;
 — Ochi de față subț năframă.

Soarele vieții apune
 Peste dragostea de eri;
 — Iubito, nu ți-e dor de timpul
 Cu senine 'mbrățișări?

NOAPTE DE AUGUST

Seara s'apleacă pe-o coastă de râpă
Și podul schilod pășește peste râu,
Fâlfăie o rață prin dudaie 'n ballă
Și-un roib pe șosea e slobod în frâu.

Negura dă glas broaștelor din smârcuri
Și sgomof de lanțuri s'aude 'n izlaz,
— Cai fără paznici au fier la picioare —
Strămută pe nări când ajung la iaz.

Prin lăstari se mișcă șopârle gușate
Și aricii 'și tremur acele pe ghem,
Două nevăstuici — girafe 'n țărână —
Stau de vorbă 'n cale și de iene gem.

La ierugă joacă iele despletite,
Așteaptă să iese din tufisuri smei,
Să le ducă 'n peșteri unde e răcoare,
Să le prindă 'n sâni dragostea din ei.

Liniștea coboară în pologi pe câmpuri
Mărind stăpânirea bufniței în noapte,
Din găuri dihorii pornesc după pradă
Și-o ceată de hoți sporodesc în șoapte.

Cad pe sămulaștră picuri grei de rouă
Și prin păducei cucăie ereții,
Stele 'mbujorate — ochi de auroră —
Se grăbesc să treacă pragul dimineții.

N'ARE LECUIRE

Ni-se 'ncheagă anii în stei de nădejdi
 Și-o clipă trăită fără de iubire
 Ț păcat de moarte prelungit în timp, —
 Și n'are iertare, n'are lecuire.

Din pragul dorinții te chem îndelung
 Să sfredelim chinul cu vrăji de noroc,
 Demult, așteptării, zăbovită 'n drum,
 I s'arat' acuma împliniți soroc.

Să făurim basme și-apoi să le credem, —
 Trăindu-le aievea vom premeni vieța
 În creștere albă cu roua izbânzii
 Căzută pe ierburi în plai, dimineața.

DIN PÂNZA AMINTIRII

Prin cutele din suflet pătrunde lin cântarea
 În picuri de simțire limpezi de dorinți
 Și în legănarea dorului de tine
 Im văd tremurarea vechilor credinți.

Ți-am întins în cale altar de așteptare,
 Troița revenirii am pus'o la răscruți;
 Din pânza amintirii să-ți faci o haină nouă
 Spre mine, când iubirea, te va 'ndemna s'apuci.

Să nu-ți oprești podoaba privirilor prin șanțuri
 Unde răutatea, în pulbere de ură,
 Stă la pândă trează la orișicare pas,
 Să crească spini și scai pe gingașa răsură

DE TREPTE DE RĂCOARE

De trepte de răcoare, în murmur de iubire,
Se urcă doru'n suflet să facă vad plăcerii,
Coboară'n legănare chipul tău sălbatec
Să-l îmblânzească tainic în liniștea tăcerii.

Rupând în sdrențe brâul durerilor făcute
Vom merge pe cărare cu meșterul destin, —
Ajunși în lunca vieții, la adăpost de griji,
Vom premeni trăirea subț verde baldachin.

În ramul viețuirii vom asculta chemarea
Firii ce coboară sevă în smicele,
Vom înflori 'ndrăgirea în frunze de bujori,
Prinzând în muguri vlagă din razele de stele.

EVA ȘI ADAM

Nu-i fir de gând în toată făptura mea firavă
Să nu-și ia iute sborul la tine 'n orice vreme,
Nu-i picur de simfire în tot ce mă 'nconjoară
Să nu-mi spună de tine, la tine să mă cheme.

Te-aștept să potolim o sete ce ne arde,
Să 'ncepem iar povestea cu Eva și Adam,
Să rădem la îndemnul șarpelui viclean, —
Să nu avem nevoie de frunză, măr sau ram.

Când fi-vom în ostrovul singurățății noastre
Să-mi dăruiești podoaba întregii tale firii,
Sorbind cu lăcomie păcatul din strămoși
Vom crește'n noi comoara acestor amintiri.

PE MĂGURI DE ANI

Mă uit în trecut pe măguri de ani
 Și-mi văd pârguit spicul tinereții,
 Pe cărări de somn, cu negre vedenii,
 Curmă visul mândru nechezatul vieții.

mi șterg cu năframa gândurilor fața
 Și cuget zadarnic la ce mă 'nconjoară,
 În om răutatea crește în tulpină
 Ca dudău 'n vale și mila omoară.

Să-mi pară trăirea mai ușoară 'n trup
 Imi astâmpăr setea cu apa credinții
 Din ceșmea de doruri strânse în mănunchi
 În stelbă de cânturi din greul ființii.

CADE BRUMA SORȚII

În câmpul vieții snopii cugetării
 Stau în clăi de vreme și dospesc credință,
 Toate se destramă în pârjol și volburi
 Să 'ncege din nou o altă ființă.

Deste turburarea vrerilor din noi,
 Cu județ năprasnic cade bruma sorții,
 Orice-avânt, elan, sunt târâte 'n stepă
 Să le poarte fulgii colburile morții.

Ține lângă tine un bîrdac de vin
 Și iubirea cheam'o în amează mare,
 Prinde trupul fraged și golește cupa
 Să poți putrezi fără supărare.

TREIMEA

Banul, vinul și femeia
Sunt troița din cărare,
Ne plecăm în fața lor
Cu smerită închinare.

Banii, câștigați cinstiți,
Răufatea zilei rup;
Vinul amorțește gândul
Și coboară pace'n trup.

Iar femeia 'mpodobeste
Cu iubire drumul sorții,
Candela plăceri-aprinde
Până'n ceasurile morții.

UN PAS

Un pas
rămas
în urmă,
curmă
drumul apucat
și tot rostul e schimbat.

Nu-i timp de joc
în orice loc, —
și peste zi
nu lenevi
când pruncii cer
pâine la gură
și căldură
în ungher.

Nu ai folos,
dar ai ponos
când vorbă grea
arunci cu spini
pe la vecini.

De faci așa
mereu,
o să te bață Dumnezeu.

IN ZI DE SĂRBĂTOARE

Cântă fluere la han,
Tremură pahare pline ;
Depe dealul lui Tâlvan
Chiotu'n cascade vine.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Saltă hora praf din drum
Dibla 'n depărtări răsună
Până 'n vremile străvechi.

* * *

Degete se strâng prelung.
Dornice priviri străpung
Ochii 'n jos plecași sfios.

* * *

Se 'nfripă 'n cap pletos
Clipe sure de-amintiri
Iscodite de clipiri.

* * *

Către crâng se pierd perechi.
Râd bătrâni cu voie bună,
Pufăind din pipe scrum.

G. RETEZEANU

CEASUL DE TAINĂ

E ceasul când zale de liniști
Se scutură 'n veac de rugină...
Când noaptea e abur pe iniști
Și morții dau muguri pe ram de lumină,
Și-s singuri...

E ceasul de vastă-agonie,
Când cerul stingher în ape se sfarmă,
Când lotuși albaștri zadarnic învie,
In lacuri de spaimă,

O taină...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

E ceasul când gânduri se-adună
In duhul de scorburi, în noapte...
Când dinții din fălci, în albă cunună,
In cranii sure de moarte,

Mai sună ..

E ceasul de taină când gândul se frânge
In pragul de sunet, din aspru cuvânt...
Când trupul e spân și visul e sânge...
Dorința e jerfă în zarea de vânt,

Freamăt..

Ecaterina SĂNDULESCU

EPIGRAMĂ

Bârfitorilor mei

De nu v'ajunge lumea asta
Pentru bârfeala voastră, — iată,
Vă dau un sfat: luați-o 'naintea,
Bârfiți și pe lumea cealaltă.

A. C. CALOTESCU-NEICU

SALUTUL BEATRICEI

Sonetul 26 din Vita nuova de DANTE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Atât de gingașă și de sfoasă pare
lubifa, când pe cineva salută,
Că orice limbă, tremurând, stă mută
Și ochii nu'ndrăznesc s'o mai privească.

Ea pleacă, de se simte lăudată,
Impodobită blând de modestie,
Și parcă a voit din cer să vie
Ca o minune pe pământ să se arate.

Atât de dragă-i celui ce-o privește,
Că doar văzând-o, simte o plăcere
Ce n'o'nțelege cine nu o știe,

Iar de pe chipu-i pare că pornește
O dulce adiere de iubire,
Ce spune sufletului să suspine.

Traducere de Pimen CONSTANTINESCU

IMN CĂTRE FECIOARĂ

de PETRARCA

Fecioară blondă 'n soare investmântată,
Cu stele 'n jurul frunții, care-ai fost
Atât de dragă veșnicului Soare
Că 'n sânu-ți raza-i caută-adăpost;
Să-ți 'nalț virtutea 'n slăvi Amor mă 'ndeamnă;
Ci nu pot de nu-mi ești cârmuitoare
Cu cel ce-odihnă-acum la tine-și cață.
De-o cânt, mi-ascultă vrerea, turburată;
Slăvirea pentru dânsa vrajă 'nsamnă.
De te-ai simțit, Fecioară, 'nduioșată
De-al lumii chin, mai greu din clipă 'n clipă,
La ruga-mi pleacă-ți fruntea către mine
Și-ajută-mă 'ntr'a luptelor risipă, —
Un pumn de lut, — Regină 'ntre regine.

Fecioară, cuib de-aleasă 'nțelepciune,
Podoabă 'ntre fecioarele 'nțelepte,
Lumină-a cărei rază 'n veci n'apune;
Scut vajnic ce-ocrotești în goana sorții
De cei robiți, căzuți în prada morții,
Nu 'nfrângeri, izbăviri când pot s'aștepte;
Tu care mistui oarba 'nsuflețire
Ce-i mână 'n lumea noastră pe nemernici;

Fecioară-a cărei umedă privire
 S'a smuls cândva din ochii-ți mari, cucernici,
 Spre rănile-osânditului pe cruce,
 O, pleacă-i azi spre chinurile mele!
 Nu știe gândul încotr'o s'apuce
 Și sfatul Tău mi-e scump în cumpeni grele.
 Fecioară-a cărei slavă-i ne'ntinată,
 Deși păstrat-ai rod în trup ca mamă:
 Lumină-a vieții noastre, bucurie
 A celeilalte vieți, o Preacurată, —
 Ai fost fereastra făr' asemuire
 Prin care-a pogorât din veșnicie,
 De 'nfrângerile noastre dându-și samă,
 Cel hărăzit ca prin dumnezeire
 Să-ți fie prunc; Tu ce-ai schimbat în vrajă
 Al Evei plâns, — de-a Ta milostivire
 Mă 'nvrednicește-acum, că-ți stă 'n puțință,
 O, pururi fericito, izbăvire
 Ce-ai stat în preajma chinului de strajă
 Și-ai fost încununată 'n neființă!

Fecioară sfântă și de haruri plină,
 Tu care printr'o 'naltă umilință
 Te-ai înălțat la cer de-unde-ascuți
 Tăcuta-mi rugă, daruri celor mulți
 Adus-ai cu 'ndurarea ta divină
 Și soarele dreptății, pocăință
 Ce-aprinde 'n raze veacul străbătut
 De 'ntunecimi și piedici puse 'n cale
 De-apururi rătăcirilor; în Tine
 Trei dulci și scumpe nume-au încăput:
 Fiică, Mamă și Soție! Scut
 Și doamnă-a Celui care-a smuls din jale
 Un neam răpus de 'nfrângeri și suspine
 Și 'n ale cărui răni o rog să curme,
 Indurerata binefăcătoare,
 Măhniri ce'mi lasă 'n piept neșterse urme!

Fecioară 'n lume fără asemuire,
 De-a cărei frumusețe ne 'ntrecută
 Ce n'are cu vre-o alta potrivire,
 De veci e 'ndrăgostită zarea mută,
 Cu fapta ta cucernică, cu gândul
 Smerit și sfânt, ai înălțat în slavă,
 Lui Dumnezeu cel drept și-adevărat,
 Un templu viu prin care s'a 'nchinat
 Al fecioriei rod, încununându-l.
 Prin Tine-i dat paharul cu otravă
 Să nu-l golesc, când ruga Ta, Marie,
 Fecioară blândă și îndurătoare,
 Din răfăciri spre umilinți mă 'mbie.
 Al sufletului meu genunchi se pleacă,
 Să-i vindeci grabnic rana care-l doare:
 Din căi ce-l duc spre trudă'n silnicie,
 Spre-aleasă țință'n goana lui să treacă.

Fecioară, cuib de veșnică lumină, Cluj
 Prin veacuri neschimbată, stea de veghe
 Pe marea ce fălăzuiești'n larg,
 Indrumătoare-a celui fără vină,
 O, viezi-mă cum pieptul greu mi-l sparg
 Cu gemete, când mă frământ sub zeghe
 De trudă, biet vâslaș pierdut pe ape!
 Mi-e sufletul de tine încă-aproape.
 Mărturisesc c'a fost supus, Fecioară
 Păcatului, dar, rogu-Te, Te-ndură,
 Să nu-l batjocorească cei ce'n ură
 Și-adorm un chin, prin cel ursit să moară.
 Să-ți amintești că Dumnezeu a vrut,
 Spre-a ne scăpa de-o mare de păcate,
 Prin trupul Tău să urce, renăscut,
 Cu chip de om, sub zorile 'nstelate.

Fecioară, câte lacrimi n'au sporit
 Osânda, când cu vaețele mele
 Am învăjbit amărăciuni mai grele,
 Și toțuși, la nimic n'au folosit!
 Decând pe țărnul Arnului mi-au dat

Viață-ai mei, în goană și'ntr'o parte
 Și'n alta, chinul pururi m'a'ncercat,
 Și-acum de țința lui nu se desparte.
 Deșarta frumusețe și cuvântul
 Nesocotit, au mistuit avântul
 Din suflet. Nu mai zăbovi, divină
 Fecioară! Poate, după atâta vină,
 S-așteaptă moartea. Zilele-au trecut
 Mai repezi ca săgețile, prin trudă
 Și fără de legi. Și moarțea ce mi-a vrut
 Peirea, poate astăzi să m'audă.

Fecioară, e țărână-acum aceia
 Ce mi-a sădit în suflet neguri grele,
 Ea care'n anii tinereții mele
 M'a adăpat cu lacrimi, neștind
 Cât sufăr; însă, chiar de-ar fi știut,
 Durerii nu-i putea robi scânteia;
 Din parte-i orișicare altă vrere
 Ar fi nsemnat tot moarte pentru mine,
 Când ea din faimă vină-ar fi făcut.
 Acum spre tine brațele-mi întind,
 Stăpână-a lumii, zână, — nu știu, bine
 Fac când mă'nalț vrăjit de-a ta putere?
 Fecioară, o 'nțeleaptă judecată,
 Cum vezi, nimic pe lângă-a ta virtute
 N'ar fi ce n'au putut sfârși vre-odată:
 Înfrânge-acest potop de chinuri mute,
 Scăpare-a mea și slavă pentru tine!

Fecioară sfântă, singura-mi nădejde,
 Tu care-mi poți fi scut și izbăvire,
 Scăpându-mă de-amărăciuni în pripă,
 O! nu mă părăsi în grea primejde
 Și 'ndreaptă, nu spre mine această clipă,
 Ci către Cel ce mi-a zidit ființa;
 Căci vrednică de el nu-i biata-mi fire,
 Ci doar asemuirea lui cu mine
 Te 'ndeamnă să cobori bunăvoința

Pe-un fir de lut. Medusa și-alte grele
 Păcate au făcut din mine-o stâncă
 În care de prisos căușuri pline
 Scobește unda; chinurile mele
 Adapă-Le cu lacrimi ne'ntinate,
 Să curgă'n noapte plânsul meu cu-adâncă
 Smerenie ne-atinsă de păcate,
 De-ai vrut al tinereții plâns să fie
 Izvor de 'nfrângerii și de nebunie.

Fecioară, dușman al mândriei oarbe,
 Te lasă 'nduplecată de iubirea
 Acelui ce ne-a zămisliț; ai milă
 De-un suflet ce-și înalță tânguirea
 Spre Tine: dac'am fost odată'n stare
 Să-mi leg iubirea sfântă de-o copilă,
 Biet trup, ce vraja din țărână-și soarbe,
 Au ce n'aș face'n lume pentru tine,
 Gând rar, făptură fărăasămănare?
 O, dacă brațul Tău spre culmi senine,
 Prin vraja mângâierilor luminii,
 Mă smulge stricăciunilor și vinii
 Toț mai jos m'afundă'n neguri grele,
 Primește sborul gândurilor mele,
 Înțelepciunea, pana mea sfințită,
 Suspinul, limba, inima și plânsul.
 Pe-alt drum, prin vrerea Ta călăuzită,
 Să-mi port durerea, tihnă-având într'însul.

E-aproape ziua, simț că nu-i departe,
 Ațâț de grabnic vremea-și poartă sborul,
 Fecioară-aleasă, singură 'ntre sfinte, —
 Și inima-mi se pleacă'n cet spre moarte,
 Biet, cugetul, fiindu-i vestitorul.
 Îl roagă-a fi, pe Crist, cu luare-aminte, —
 Om-Dumnezeu, de-acum să mă primească
 Indurător în pacea lui cerească.

Traducere de Al. IACOBESCU

CU GÂNDUL LA IUBIT

de BOCCACCIO

Lâng'un izvor, într'o livadă plină
De iarbă verde și de flori frumoase,
Ședeau vorbind trei îngerașe, poate
De dragostele lor ; și fiecare

Era umbrită de-o crenguță verde,
Ce sta coroană 'n bucelele de aur,
De fața'n care dulcile lor focuri
Sclipeau aprinse de-un zefir suav.

Când iată, una spuse celorlalte,
Și-o auzii și eu : „lubiții noștri
Dac'ar veni la noi, din înlămplare,

Am sta aici, — sau am fugi de frică ?“
Dar celelalte-au zis : „Cine-ar fugi,
Nevrednică ar fi de-așa noroc !“

LA MOARTEA LUI PETRARCA

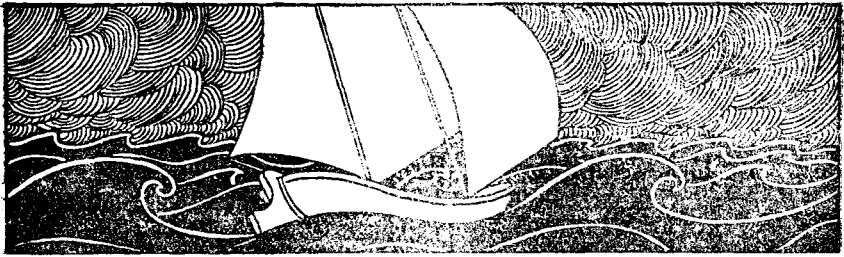
Te-ai dus de-acuma, dragul meu prieten,
Deadreptu'n ceruri, unde toți așteaptă,
Acei aleși de Domnul, să se'nnalțe,
Când vor pleca din lumea asta rea.

Acuma ești acolo unde dorul
Mereu te-a'npins s'o vezi pe Lauretta,
Acolo unde scumpa mea Fiammetta
S'a dus să stea alături de Domnul.

De-acum tu veșnic odihnești în pace
Cu Cino, cu Sennuccio și cu Dante
Și vezi tot lucruri nevăzute'n lume.

O, dacă m'ai iubit pe lumea asta,
Ia-mi sufletul la tine, unde vesel
Voi sta alături de iubita mea.

Traduceri de Pimen COSTANTINESCU

NOROCUL

de SCHILLER

Fericit e acela ce soarta cu drag îl privește
Chiar dela nașterea sa; și-i legănat de copil
De-ale Venerei brațe; lui, căruia Phōbus desleagă-i
Ochii, al vorbei talent Hermes; iar Zeus i-a pus
Pe-a lui frunte simbolul puterii cerești și-al luminii.

Soartă dumnezeiască i-a fost hărăzită și fără
Chiar de a 'ncepe a lupta, visul lui e 'mplinit;
Înainte de a o trăi viața lui e deplină;
Fără de a le chema, Grațiile 'n cale-i sosesc.
Mare — ce-i drept — e cel ce singur viața 'și creiază
Și cu a virtuții puteri chiar și pe Parce a 'nfrânt;
Însă norocul nu-l poate aduce cu sila, când soarta
Vitregă nu i l-a dat nici străduința nu i-l dă!
Cu voința ne'nfrântă te poți apăra tu de rele,
Dar ce-i bun va coborî doar dela zeii de sus.
Nechemată cum vine iubita, asemeni sosește
Harul lui Zeus ceresc și-al lui Cupidon dar.
Zeii își au favoriții: iubesc finerețea vioae,
Plete 'n inele le plac și al veseliei elan.
Cei ce văd însă nu se înșeală de-a lor strălucire;
Orbii doar s'or bucura de-ale vieții splendori.
Ochiul celui cuminte alege-al copilului suflet
Care 'n cuprinsu-i gingaș poartă 'n el tot ce-i divin.
Chiar când viața'l îndeamnă cu cântecul ei de sirenă
Farmecu-i înșelător nu-l va putea amăgi.
Doară aceluia ce-i drag îi trimite al lumilor tată
Vulturii săi pe pământ ca să-l ridice în slăvi.
Din mulțime și-alege un om și-al lui cap încunună:
Fie cu-ai gloriei lauri, fie cu sceptorul domnesc.
Fericitului calea-i deschide în lume, Apollo;
Cupidon cel zâmbitor farmecă inima sa,

Iară Neptun netezește ale mării talazuri, ca Cezar
 Lin să plutească în larg pe 'mpărăleștiile-i năvi.
 La picioare-i se culcă și leii pe când din adâncul
 Mării cumplitul delfin iese 'naintea lui blând.
 Tu deci să nu te mânii că zeii îi dau biruințe
 Iar din a luptei vâitori Venus îl smulge cu drag,
 Eu atunci îl admir!. Dar nu și când ei fără milă
 Au așternut întunerec peste orbiții lui ochi.
 Oare viteazul Ahile a fost mai prejos în mândrie
 Fiindcă Hepháestos chiar, armele i-a făurit?
 Iar când marele Olymp s'a clintit pentru el depe locu-i,
 Oare orgoliul său crezi că-i fusese mai mic?
 Prin a zeilor grație va fi slăvit el prin veacuri;
 Ei și mânia-'i cinsteau, iar pentru gloria lui
 Prăbușiră în Orcus, pe cel mai bun neam al Eladei.

Tu să nu te mânii când vezi în juru-ți frumosul
 Oricât ar fi de sublim, pentru el nu-i de folos.
 Cum dar potirul de crin strălucește prin darul lui Venus,
 Tot așa va străluci zâna, dar nu pentru ea.
 Tu o privești! Deci tu vei fi fericit. Pentru sine
 Ea strălucește 'n zadar; farmecu-i tu 'l vei avea.
 Deci să te bucuri când darul divinului cântec coboară
 Din ale cerului slăvi și îl ascuți fermecat,
 Căci atunci cântarea-ți comunică a Muzelor taine;
 El e de zei inspirat, tu doar ești cel fericit.
 Themis, cumpănă dreaptă ținând, de-apururi în lume
 Va împărți răsplata ce se cuvine oricui.
 Bucuria doar zeilor însă li-i dat s'o împartă;
 Dar unde nu sunt minuni nu vor fi nici fericiți.
 Omul vine pe lume și crește, iar vremea în zboru-i
 Il va schimba ne'ncetat, formele-i desăvârșind.
 Dară ce e fericit nu se vede; frumosul de-a-pururi
 Nu se transformă, el stă de-o veșnicie deplin.
 Venus de pe pământ se va naște, ca și cea din ceruri,
 Din înspumatul talaz al tănuitelor mări,
 Iară Minerva eși-va cu scutul din capul lui Joe,
 Cum, ca un bine etern, vine un gând luminat.

Traducere de PANDELE IONESCU

ELEFANTUL ÎMPĂRATULUI

Fabulă de TOLSTOI

Un împărat din India, odată,
Voi să cheme la putere
Pe-acei pe cari a soartei vitregie
Îi lasă fără de vedere.

Și-atunci, din toate unghiurile țării,
— Deși o lume sta uimită —
Porniră orbii toți, lăsându-și vatra
Și vieța lor cea lină și tihnită.
Și astfel, mii de orbi se adunară
La a'mpăratului chemare
Și așteptau înalta sa dorință
Cuprinși de 'nfrigurare.
Dar împăratul ce vroia să știe
Ce pot să facă orbii cu-a lor minte,
Le porunci, întâi, să meargă'n parcu-i
Să vadă-un elefant al său cuminte ...
Și fură'n grup conduși să-l viziteze.
Și-l pipăiră unul după altul
Ca să'nțeleagă singuri, cu-a'lor simțuri,
Ce ar putea să fie elefantul?
Întâiul orb îi pipăi spinarea,
Al doilea îi atinse un picior,
Iar ceilalți, capul, coada lui și trompa, —
Și toți spuneau c'au înțeles ușor.
Apoi, din nou fură conduși la curte,
Iar suveranul dela dânsii cere,
S'arate cum găsesc ei elefantul?

Să spună fiecare-a lui părere.
 Dar, primu'a spus că seamănă c'un munte, —
 Era cel ce-l pipăise pe spinare;
 Al doilea, c'ar fi la fel cu stâlpii, —
 Acesta-l pipăise pe picioare;
 Acel din ei ce atinsese trompa
 Răspunse că-i fringhie de otgoane;
 Și'n fine, cel ce dibuise coada,
 Că-i creanga unui arbor' fără poame.

Și 'nfuriați erau peste măsură,
 Că fiecare altfel susținea;
 Și o cumplită ceartă se'ncinsese,
 Încât păreau a se încăera.

Atuncia împăratul lămurit
 I-a învitat pe toți afară;
 Căci el și-a zis că nu e nimerit,
 Să cârmuiască orbii'n țară.

BCU Cluj Traducere de Pandele IONESCU

IUBIREA N'ARE LEGI

de Giovanni FANTONI

Unei prietene

Să nu-mi ceri versuri, scumpă genoveză ;
Simt focul dragostei cum mă 'nfiară,
Grea și de nerăbdat e osteneala,
Sărut și nu-ți mai scriu...

Sfat nu cer; judecata, obosită,
Nu poate 'nfrânge inima-mi aprinsă ;
Dărâmă piedici și nu vrea să știe
De legi, iubirea.

Dar ușuraticul zeu din Cifera
Va rupe lațu 'n care-s prins de viu ;
Și harfa mea... Dar vine, vai, Glicera !
Sărut și nu-ți mai scriu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VIORELELE

de Giuseppe LIPPARINI

Când stam acasă prin grădină și sânul meu neprihănit
Nu cunoștea nici o durere sau răzbunare de iubire,

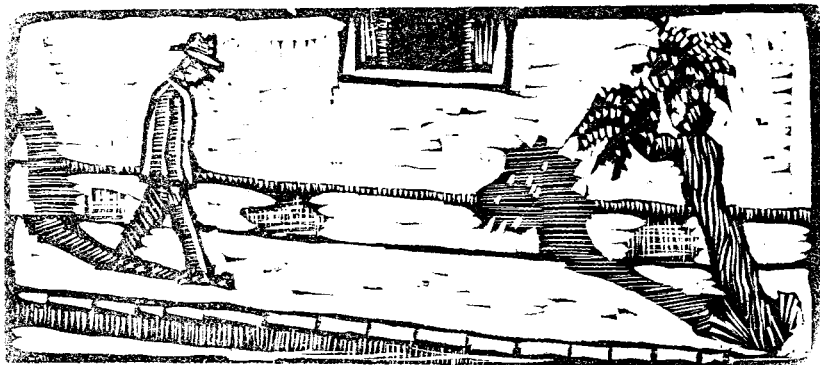
Trecea adesea o femeie pe lângă zid, și la întors,
Era mai palidă și ochii erau ca două vioarele.

Așa de multe vioarele părea că are sub sprâncene !
Iar eu am întrebat-o: „Seara, de ce te 'ntorci mereu așa?“

Zâmbi și-mi spuse: „Taina asta ai s'o cunoști și tu odată ;
Acum să știi atâta numai că 'n lume nu-i nimic mai dulce“.

Și surâzând apoi, se duse. Iar eu prin preajmă de izvoare,
Mă oglindeam să văd întruna de-au să răsară vioarele.

Traduceri de Pimen CONSTANTINESCU.

ÎNȚĂIELE TRISTEȚI

de Marino MORETTI

O, mica mea iubită, te-am deprins
Să zvârli ca firmiturile, momentele
În timp ce pier în inima pustie
Dorințele rămase încă'n noi.

lubito, 'ți spun în seara asta 'ntăiele
Tristeți ale singurărății, izvorâte
Mai mult din frică decât din cuvinte,
Mai mult din revoltări decât din rugă.

Eram copil și mă duceam la școală;
Dar într'o zi mi-am zis să nu mai merg.
Și nu m'am dus. Și m'am plimbat atuncea
Tot singur-singurel, până la amiazi.

Și-așa ades. La școală n'am mai mers
Decât arar, din ziua ceea tristă.
Mă tot plimbam întruna pân' la prânz,
Iar orele, ah, orele nu mai treceau!

Ci remușcarea mi-a pătruns în sufletul
Pierdut în acea tristă libertate;
Iar grija mă rodea să nu mă vadă
Nici domnul Monti și nici domnul doctor.

Gândeam la clasa mea, la locul gol,
La catalog (și când m'o fi strigat,
Ce liniște!) — și mă simțeam plutind
Deste prăpastia necunoscutului...

Iar mai târziu mergean până'n aleile
Sau parcurile-afară din oraș,
Și mă întrebam : acum pe cine oare
L-o fi 'ntrebând, pe Poggi-ori Poggiolini ?

Și-mi repetam bucăți de prin istorie
(Rosmunda, Berengar, Carol cel Mare...)
Iar vocea îmi era un bocet ritmic,
Aproape ca un glas neomenesc.

Și vai, de câte ori n'am întrebat
De ceas pe trecători grăbiți, și aveam
În întrebări atâta rugămintă !
Dar orele, ah, orele nu mai treceau !

Cine-mi va da, cine-mi va da acele
Pierdute ore din copilărie ?
Nu tu, nu tu ce-atâta nostalgie
Și-atâta chin mi-ai dat din nou în suflet ;

Nu tu, nu tu, ce fruntea ți-o înclini
Ca să-mi ascunzi o lacrimă sau gând
Ce stă în pragul genei tale negre,
Și nici un Poggi sau un Poggiolini !

CÂND FRUNZELE-OR CĂDEA ...

de Olindo GUERRINI

Când frunzele-or cădea și-ai să te duci
Să vezi într'un ungher mormântul meu
Din cimitir, ai să găsești mereu
Flori multe'n jurul sfintei cruci.

Culege-le și'n păr să ți le pui,
Că-s flori din inima mea răsărite,
Și-s toate cântece nescrise, tănuite,
Sunt șoaapte dragi ce n'am vrut să le spui.

Traduceri de Pimen CONSTANTINESCU

E OARE SCURTĂ VIEAȚA?

de Arturo GRAF

E oare scurtă vieța? Adesea mi se pare
Că am trăit pe lume cu miile de ani;
Când mă gândesc în urmă la vremea scursă 'n van,
O groază rece, mută, mă prinde 'n aspre ghiare.

Și inima-mi se strânge, durere simt în vine,
Săgețile în creier în ropote se cern,
Iluzia de-o clipă în minte îmi revine
Și mă vestește — poate — că viețuiesc etern.

Traducere de Dem. Pand. POPESCU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ARIPI PE MARE

de d'ANNUNZIO

Arzi. Aripa-i pe mare solitară.
Se leagănă ca palidă epavă
și pana-i, fără legături, ușoară,
cum suflă vântul, tremură firavă.

Văd ceara. Arzi. E aripa icară
creată ca și vita cea mârșavă
de meșterul în vremea lui slugară,
cu știrea regelui de-a lui ispravă.

Au, cine-o va scăpa? Și cine 'n altă
strânsură ști-va prinde smulsa-i pană
ca iar nebunul sbor să 'ncerce, oare?

Oh, fiul lui Dedal cu soarta-i naltă!
Departe a staț de limita mediană
viteazul, și stingher pieri 'n vârtoare.

Traducere de Giuseppe CIFARELLI

DONNA FRANCESCO

de d'ANNUNZIO

I

Francesco, pe palatul Lorenzana,
Mai albă strălucea atuncea luna,
Cu-o voluptate aproape omenească,
Privindu-ți frumusețea rafaelică.

Cu glas domol și răgușit, fântâna
Lui Iacob gângurea cuvinte
În liniștea de ghiață, ca vrăjitul
Izvor din vremile cavalierești.

Sclikeau în aer ape țâșnitoare
Statuile se 'nfățișau vioaie
Horind grăbite în lumina lunei.

Iar eu, prinzând curaj, te sărutasem
De gură — și așa te-a 'nvins iubirea...
O, sfânt izvor al broaștelor țestoase!

II

Parfum de trandafiri plutea prin aer,
Venind din parcu 'nchis al regelui,
Iar luna strălucea în ceasul rece
Nălțată pe castelul Barberini.

Izvoare fănuite printre brazi
Șopteau cu susur aspru și domol;
Din când în când țâsneau vioi prin ramuri
Săgeți de diamant, strălucitoare.

Alăturăți, stând singuri în pridvor
(Ea tremura) — noi ascultam tăcuți
Poveștile domoale din izvoare.

Nu mai cânta duios privighetoarea!
Și 'n zori venea nelămurit un daugăt
De clopote din Trinită dei Monti.

Traduceri de Pimen CONSTANTINESCU